

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Tertia pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

nec tedium quietus illius. sed leticia et gaudium. **T**er-
 cia ponit implozaco auxilii: dic ergo illi vt me adiuuet: aug.
 de v'bis d'ni. quo inqt putam9 maria timuisse ne diceret ei. do-
 minus surge adiuua sorore tuā mira em suauitate tenebat. qz
 profectio maior est refectio mentis. q' ventris. Nota qz dum su-
 mus in p'nti vita oportet Maria adiuuare Martha. et marthā
 adiuuare maria. sicut em frat qui adiuuat a fr'e. sunt quasi ciui-
 tas firma. vt d'r. Prover. 18. ita iste due sorores mutuo se ad-
 iuuantes. firmū mentis faciunt edificū. si em adiuua vita non
 ministraret necessaria. contemplacōi vacare non possemus. et rur9
 si contemplatio nō reduceret adiuuaz ad quietē intrinsecā mentis.
 fatigata adiuua deficeret. puerbialit dicit q' vna manus alteraz
 lauat. In vitasp'm legitur q' frater quidā venit ad abbatē sil-
 uanū. et videns fratres opantes manib9 ait illis. Nolite opari
 cibū qui perit. qm Maria optimā ptem elegit. Et p'cepit senex
 cuidā fratri vt mitteret eū in cellam. vbi nihil esset ad māducā-
 dum. Et cū esset hora cibandi expectabat frat ille hospes. si for-
 te vocaretur ad prandiu. Et cū nemo eum vocasset. surgens ve-
 nit ad fr'es dicens illis. Comedistis hodie. et r'ndit senex etiaz
 Quare dixit ille nō me vocastis Et ait senex. Tu qui spūalis es
 cibo illo nō indiges. quo nos carnales indigemus ppter quod
 et opamur Tu nanqz cū Maria optimā ptem elegisti. tota die
 legens. Quib9 ille auditis pstratus p'cūit veniaz. ad quem ab-
 bas. Maria indiget Martha. et oportet alterā alteri subuenire
 Hinc est etiā q' in eccl'ia p'dicatores suscipiunt ab auditoribus
 necessaria. quib9 xp'i ministrant spiritualia &c.

Tercia pars.

Ercio cum dicitur Et respondens. tangitur sententia
 xp'i qua Marie quietem prepulit Marthe exeratio.
 vbi tria tanguntur. Primo enim ostendit domin9 q'
 opus Marthe attendebat. vnde dicit: Et respondes
 dixit illi dominus: Noluit Maria aliquid respondere v'bis so-
 roz9. sic enim erat intenta h'monibus xp'i. q' vt dicit Augusti-
 nus causam suam potius voluit amittere iudici. ne laboraret in
 respondendo. si em pararet respondendi sermonē. remitteret au-
 diendi intētionē: Martha martha: Augu. repetitio nominis
 iudiciū est dilectiois aut forte monende intētionis vt audiat
 attentius. contemplatiui em semel vocati. statim attendunt verbis
 christi. h' adiuui. qz ad exteriora distracti sūt. bis indigēt. vocari
 a d'no. vel forte repetitō nois mltiplicitates curaz insinuat deide
 laudat sollicitudinē eius. qz ex caritate erat: sollicita es. i. anxia.

Sermo

vel amota. non est mirum si erat sollicita. quia non cuiuscumque. sed deo vero ministrabat. Ro. 12. solliciti non pigri spiritu ferventes domino serviētes. Deinde patitur et miseretur ad occupatos. et turbatis erga plurima: ideo namque turbabat. quia circa multa erat occupata. qui enim vult multa facere. difficile est quoniam in aliquo eorum desinat. aut ex impotentia aut ex ignorantia. aut quia dum circa unum intendit. alterius obliuiscit. unde oritur perturbatio mentis. propter quod dicit Ecl. 11. fili ne in multis sint actus tui. R. Secundo datur salubre consilium: porro. profectus: unum est necessarium: quod. ideo turbatis. quia circa plurima occupatis. si si turbati non vis unum necessarium duobus modis potest intelligi. primo secundum. quia christus non relinquit plurima et apprehendit unum tantum. quod est necessarium. istud autem indigebat magna diuini preparatione. sed unum tantum eorum que preparabat. Martha erat sufficiens. quia si martha circa illud unum fuisset intenta. turbationem non habuisset. vel secundum. istud unus deus ipse est pater et filius et spiritus sanctus. qui sunt unus deus. cuius contemplationi si Martha fuisset intenta. non habuisset turbationem. dicitur. psalmi. mihi autem adherere deo bonum est. Sed hic dicit aliquis si melius est contemplationi intendere. relinquat homines mihi cordie opera. alere esurientem. vestire nudum. discordes concordare. peregrinos recipere. visitare infirmos. et pacifice regere subditos. Et dicendum quod dominus non reprehendit opus Marthe. sed dicit quod sine turbatione esse non poterat. que turbatio adiuue vite secundum Gregorium. non est peccatum sed etiam magne virtutis et patientie. bonum est igitur occupari circa plurima. sed melius est circa unum intendere. Insistere autem adiuue vite quibusdam incumbit ex officio. sicut prelati ecclesie. et mundi principibus. atque habentibus familiarum quibusdam vero appetit ex conditione sua. ut forte quia non sunt dispositi ad contemplationem. aut quia habent temporalia que largiri oportet indigentibus. Tertio commendat contemplationem Marie: maria optimam partem elegit: non tu malam. imo bonam. sed tantum meliorem. immo optimam. quia nihil contemplatione diuina est melius. Et rursum quia adiuua vita est circa temporalia. que transitoria sunt. sed contemplatio eternorum. unde subdit: que non auferetur ab ea: auferuntur enim actus adiuue vite. quia in alia vita nullus erit esuriens. qui alatur. nullis sitiens et sic de aliis. sed contemplatio hic incepta in gloria perficitur. Nota quod beata virgo Maria quatuor optimas partes elegit. Prima pars est virginitas. de tribus enim statibus continentium. coniugatorum et virginum. virginitas est optima. unde Ciprianus. virginitas est flos ecclesie sicut gregis atque ornamentum grege spiritualis. illustrior portio gregis christi. hanc elegit beata virgo

prima oim feminaz. vnde super illud Luc. Primo quomodo fiet istud. qm viru no cognosco. dicit Beda angelo ppositu sue matris vgo reuerent exposuit. vita viz vginale seducere detreuisse. Secunda optima pars est fecunditatis honoz. no quecuq regem aut principē generare. aut aliu puruz hoim. h ipm deum et hominē regem regū. ⁊ dñm dñantiū quē vrgo elegit dices Ecce ancilla dñi fiat mihi scdm verbum tuū. Tercio ex triphca vita sciz pñie. que bona est. actua que est melior. et contemplatiua q optima est. beata vrgo ipsam contemplatiua vitaz elegit. vnde Hiero. totam vrginē repleuerat spūssanti grātia. totam incāduerat diuinus amor. ita vt in ea nihil esset hūanū. quod violaret affectum. Quarto elegit optimā partem glorie. etenim ex consortio hominū iustoz. quod est bonū. ex consortio angelozum quod est melius elegit hodierna die consortium xpi. quod est optimū. collocari super omnē iustozum ordinē. sup choros anadexteram filii sui dñi nri ihesu xpi. vnde Hier. vbiqz cōdeter sancta dei canit ecclesia. quod de nullo alio sanctorū fas est credere. q beata vgo ultra angelozū ⁊ archangelozū transēderit merita. 3. Re. 2. positus est thronus mris regis. que sedet ad dexteram eius ⁊.

Unica decima post penthe. Ser. ix.

Exiit Ihesus ad quosdam qui in se confidebant tanqz iusti et aspernabant ceteros ⁊. Luc. 18. multozum hoim imprudentia hoc efficit. ut inde displiciat et dānum patiant. vñ placere debu-erant et comodū reportare. iuxta illud poete. displicet imprudens. vñ placere studet. qd manifeste appet in presenti euangelio. de phiseo qui orando deo displicuit. vñ placere debuerat. Et tria facit pmittitur em duozum hoim diuersi status ad oronem ascensus. Secdo addit qualiter et quid orauerunt. ibi. phariseus stans ⁊. Tercio inserit quid comodi ex orone reportauerunt. ibi. Amē dico vobis. ⁊ Circa pmiū duo fact. pmittit em triplex defectus quorūdam ad quos xpus suū sermonē direxit. et est pmius defectus. qz de se confidebant. vñ dicit: dixit ihesus ad quosdam: bene dicit quosdam. qz sui reputatōe non erant cōmuni statu ⁊ de uersatione hoim. sed singulares se credebant. et tales videri cupiebāt. Job. 12. ergo vos soli estis homines. vt vobiscū oriatu sapia: qui in se confidebant: si modicū debet aliquis confidere de alio. multomin⁹ debet de seipso confidere quia vt experientia docet. magis inuenit hō de seipso q ab alio. qd iō attingit. qz min⁹ cognoscit ppas vires. et magis